

Nr. 12.

Warszawa

$\frac{12}{24}$ marca 1866 r.

Wychodzi
w każdą sobotę.

Redakcja przy ulicy
Nowy-Swiat 14.

MERKURY

dodatek tygodniowy do Ekonomisty.

TYDZIEŃ FINANSOWY.

Ociężałość giełdy cechuje tydzień upłyniony. Transakcji było nadzwyczaj mało w papierach publicznych rządowych i spółkowych: niektóre zaledwie były notowane. Z akcji dróg żelaznych tylko bydgoskie po nieco niższym kursie ($66\frac{3}{4}$) i terespolskie po wyższym (95) były kupowane. Jedne i drugie pomieszczone zostały w sprawozdaniach giełdy berlińskiej. Listy zastawne spadły: 1-jej serii o $1\frac{1}{2}\%$ (83), 2-jej serii o $1\frac{1}{12}$ ($81\frac{3}{4}$); listy likwidacyjne pozostały prawie bez zmiany ($70\frac{1}{4}$), również jak pożyczka premjowa obu serii (108—105 $\frac{1}{2}$).

W kursach wexlowych dalszy pochód ku obniżeniu naszej waluty mocno się odznaczył w podwyżce: na Berlin o całe 2% ($126\frac{1}{2}$), Hamburg o $1\frac{1}{15}$ ($126\frac{1}{6}$), Londyn prawie o 2 ($127\frac{1}{3}$), Paryż o $1\frac{2}{5}$ ($127\frac{2}{5}$). Tém więcej, w obec takiego stanu rzeczy, rażące jest spadnięcie wexli na Wiedeń blisko o 2% ($121\frac{1}{6}$), — objaw raptownego zachwiania się waluty austriackiej, dotąd w ciągłym będącym postępie. Wyteżenie stosunków moralnych niemieckich i kwestja konstytucyjna byłyby dostatecznym tego zjawiska usprawiedliwieniem, gdyby nie przeczyła temu stałość waluty pruskiej, w obec zu-

pełnie podobnych okoliczności. Do wyjaśnienia téj sprzeczności potrzeba czasu.

Położenie finansowe w Zachodniej Europie, przychodzi do równowagi: W Londynie nawet, gdzie najuporczywiej trwa przesilenie, kapitały się pojawiają, i bank pomimo twierdzenia Ekonomisty angielskiego o potrzebie utrzymania wysokiej stopy procentu, już w dniu 15 b. m. zniżył skup z 7 na 6%.

W banku francuskim fundusz metaliczny ciągle wzrasta (467/m. fr.), a portfel ubywa. Podobny bieg rzeczy bywa zwykle objawem stagnacji interesów przemysłu i handlu. Ale tak nie jest obecnie we Francji; — dowodem dwa wielkie fakta: powiększenie się wpływu z podatków pośrednich i ciągły wzrost dochodów dróg żelaznych. Istotną przyczyną zmniejszenia skupu bankowego jest obfitość kapitałów i łatwość skupu w zakładach prywatnych.

Włoskie stowarzyszenie narodowe (consorzio nazionale) do spłaty długu krajowego, staje się faktem wielkiej doniosłości, i nabiera niezaprzeczonej powagi moralnej. Jego to wpływowi przypisać należy podniesienie się renty włoskiej do $62\frac{1}{4}$.

KURSA GIELDY, w tygodniu 16—22 marca.

		Sto- pa o/o	PARI	CENA RZECZYWISTA W TYGODNIU						Stosu- nek ost. do pari na 100.
				Piątek 16 marca	Sobota 17	Poniedz. 19	Wtorek 20	Środa 21	Czwart. 22	
1. Papiery publiczne.										
a) Rządowe.										
Polskie.	Oblięi Skarbowe (r. 100. 250. 500).....	4	100	84,42	.	85,33	.	.	.	85 ¹ / ₃
	Bilety Skarbu Kr. Pol.	4 ³ / ₂₅	100	138 ² / ₅
	Obligacje cząstk. (zł. 50) z kup.	4	75	104	115 ⁵ / ₉
	Cert. ban. na obl. cz. A (z.300) z kup.	5	45	52	90
	" " " B (z. 200) }	0	30	27	113 ¹ / ₃
	" " " " " " }	5	30	34	45
	Dow. Kom. Cen. Lik. (różne sumy)	0	100	45	70 ¹ / ₄
	Listy likwid. (r. 100. 250. 500. 1000) ..	4	100	69,83	70,17	.	70,25	70,25	.	1,24 ¹ / ₉
	kupon
	" " " " " " }
Ruskie.	5-ta pożyczka (500).....	5	100	*86	*86
	6-ta pożyczka	5	100
	Pożyczka premjowa z 1864 r.	5	100	108,33	.	108	108	108,25	108	108
	" " " " " " }	5	.	.	106	105,50	105,75	105,50	105 ¹ / ₂	
	" " " " " " }	4	100	100	100	.	100	100	100	
	" " " " " " }	4	100	100,33	100,33	.	100,33	100,33	100 ¹ / ₃	
	Bilety banku Pańs. (100 i wyżej)....	5	100	91	.	90,25	.	.	.	90 ¹ / ₄
b) Towarzystw i Spółek.										
Polskie.	Listy Zast. (30. 75. 150. 750. 3000).....	4	100	83	83	83
	" " " " " " ser. 2	4	100	82	81,67	81,66	81,75	81,75	81,75	81 ³ / ₄
	" " " " " " kupon.....	1,00	.
	Akcje Dr. Żel. W-W. 100)	diw.	60	*76	*126 ² / ₃
	" " " " " " W-B. ((100. 150)....	4	100	68	68,25	67,83	67,16	67,17	66,75	66 ³ / ₄
	" " " " " " Teresp. (100).....	5	100	95	95,25	95,25	95	95	95	95
	" " " " " " Łódzk. (100).....	5	100	.	.	.	100,33	100,66	.	100 ² / ₃
Rus.	Akcje Gł. Tow. Dr. Ż. (125)	5	125	123,50	98 ⁴ / ₅
	(Oblięi D. Ż. W-Peters. (125. 500).....	4 ¹ / ₂	100	93	93
2. Wexle.										
	Berlin.....(Tal. 100) 2 mies	.	92,85	115,95	116,40	117,30	116,85	117,15	117,45	126 ¹ / ₂
	Gdańsk.....(100) "	.	92,85	117	.	126
	Hamburg.....(M. B. 300) "	.	141,02	177,30	.	.	177,90	.	.	126 ¹ / ₆
	Londyn.....(Ł. 1) 3 "	.	6,30	7,91 ¹ / ₂	7,97	8,01	8	.	8,02	127 ¹ / ₃
	Paryż.....(Fran. 300) 2 "	.	75	94,80	95,10	.	.	95,25	95,55	127 ² / ₅
	Wiedeń.....(Gul. 150) "	.	92,85	114,60	.	114,90	114,60	.	112,50	121 ¹ / ₆
	Petersburg....(Rub. 100) 1 "	.	100	99,50	.	.	99,25	99,33	.	99 ¹ / ₃
3. Monety.										
	Półimperjał.....	.	5,15	6,43	124 ⁴ / ₅
	Napoleondor.....	.	5
	Dukat holenderski.....	.	3	3,75	125
	Rubel srebrny.....	.	1
	Talar pruski.....	.	0,92.85
	Gulden austriacki.....	.	0,61.9

Warszawa.—Peter.—Londyn.—Paryż.—Wiedeń.—Berlin.—Frankfurt.—Hamburg.

STOPIA SKUPU: {bankowa: 6⁰ 6 6 3¹/₂ 5 6 4¹/₂ —
 {giełdowa: — 6¹/₂ 6 3¹/₂ 5 4¹/₂ 4 4¹/₄ (5)

CENY W MIASTACH,

za listopad 1865 r.

	Średnie ceny w miastach gubernji					W ogóle
	Warszawsk.	Radomskij	Lubelskij	Płockij	Augustows.	
Robotnik pieszy.....	0,39 ¹ / ₄	0,31 ¹ / ₂	0,40	0,41	0,37	0,37 ³ / ₄
„ 1-konny	1,15 ³ / ₄	1,97	0,87	1,24 ¹ / ₂	0,90 ¹ / ₂	1,03
„ 2-konny	2,09	1,65	1,50	2,06 ¹ / ₂	1,58	1,77 ³ / ₄
Koń mierny.....	56,25	46,52 ¹ / ₂	34,90	56,05 ¹ / ₂	32,90	45,32 ¹ / ₂
Wół „	35,80	30,24	31,03	36,17 ¹ / ₂	22,62	31,17
<i>Żbże:</i>						
Pszenica korzec	6,09 ¹ / ₂	5,09	5,10	5,89 ¹ / ₂	6,44 ¹ / ₂	5,72 ¹ / ₂
Żyto „	3,90	3,56 ¹ / ₂	4	3,90	4,80	4,03
Kartofle „	0,90	0,82	1,20 ¹ / ₂	0,90	1,39	1,04
Mięso wołowe..... funt	0,06 ¹ / ₂	0,06	0,05 ¹ / ₂	0,06	0,05	0,05 ³ / ₄
Węlna celna pud	23,05	.	20,75	19,22 ¹ / ₂	.	21
Drzewo opałowe..... sąż. kub.	5,66—6,82 ¹ / ₂	3,06—3,71 ¹ / ₂	4,02—4,99	4,97—6,06 ¹ / ₂	5,28—7,22	4,60—5,76
Okowita (z podatkiem)... wiadro	4,39 ¹ / ₂	3,67	3,94	4,28 ¹ / ₂	4,15	4,09
Mąka {	pszenna celna ... korzec	6,69 ¹ / ₂	5,68	6,40 ¹ / ₂	6,22 ¹ / ₂	6,56 ¹ / ₂
	„ zwyczajna „	5,50	4,16	4,94 ¹ / ₂	5,12 ¹ / ₂	5,22
	„ żytnia pyłkowa „	4,67	3,73	4,60	4,63	4,64
	„ razowa „	3,92 ¹ / ₂	3,15	3,95	4	4
Chleb {	pyłkowy funt	0,02 ¹ / ₂	0,02	0,02 ¹ / ₂	0,03	0,02 ¹ / ₂
	razowy „	0,01 ³ / ₄	0,01 ¹ / ₄	0,01 ³ / ₄	0,02	0,01 ³ / ₄
Siano pud	0,39	0,32 ¹ / ₂	0,32 ¹ / ₂	0,44	0,40	0,37 ¹ / ₂

DOCHODY DRÓG ŻELAZNYCH WARSZAWSKO-WIEDŃSKIEJ I W.-BYDGOSKIEJ,

za m. luty 1866 r.

		W.-Wied.	W.-Bydg.
Z przewozu osób.....	rubli	37.909, 22	9.119, 75
— towarów	—	100.505, 53	16.471, 06
Różne dochody	—	6.113, 88	5.134, 89 ¹ / ₂
Razem	—	144.528, 63	30.725, 70 ¹ / ₂
W tymże miesiącu 1865 r.	—	134.994, 39	22.595, 26
Zatem w 1866 więcej.....	—	9.534, 24	8.130, 44 ¹ / ₂

STAN OPERACJI BANKU POLSKIEGO.

	w d. 20 marca.		w ciągu tygodnia przyb. (+) ub. (—)
	r	u	
1. Skup:			
Portfel ^(a) wexli kraj.	983.279, 19 ¹ / ₂	+	2.301, 09
„ ^(b) „ zagr.	372.504, 35	—	87.719, 47
2. Zaliczenia na papiery publiczne	1.394.877, 29	+	3.274
3. Pożyczki na za- staw towarów:			
(w skł. warsz.)			
a) Węgny.....	115.252, 58 ¹ / ₂	—	14.890
b) Innych towarów	172.048, 67 ¹ / ₂	—	17.070
Łącznie (3)	287.301, 26	—	31.960
4. Zaliczenia na zastaw kosztown.	523.372	—	20.426, 70
5. Otwarte kred.	3.955.922, 22	—	92.834, 04
6. Kasa:			
a) Monety zł. i srebr.	2.827.119, 91 ¹ / ₄	—	3.231, 76
b) Bilety Ban. Pols.	553.798	+	30.510
c) „ Kred. Ces.	897.605	+	39.759
Łącznie (6)	4.278.522, 91 ¹ / ₄	+	67.037, 24

BILANS RUSKIEGO BANKU PAŃSTWA,

w d. 1/13 marca 1866 r.

STAN CZYNNY.

	rubli
1. Kasa wymiany	84.843.439, 67 ^(*)
2. „ obrotowa	15.185.621, 97
3. Papiery procentowe	11.254.253, 16
4. Dług bezpr. skar. za bilety kred.	568.492.029, 30
5. Dług skarbu z pożyczek odbank.	41.861.018, 43
6. „ „ z oper. wykup.	126.050.404, 36
7. Z pożyczek prywatnych	276.743.561, 44
8. Wexle i inne papiery terminowe	5.253.080, 76
9. Zal. na zast. pap. publ., akcij, tow.	24.258.157, 27
10. Rachunki bieżące skarbu i władz	26.497.924, 52
11. Awanse skarbowi na bud. dr. żel.	25.347.557, 01
12. „ „ zakładom kredytowym.	31.632.437, 70
13. Kapitały kantorów	9.200 000, —
14. Inne czynniki	32.493.130, 46
Razem	1.279.112.646, 05

STAN BIERNY.

	rubli
1. Kapitał zakładowy banku ...	15.000.000, —
2. „ rezerwowy	3.547.889, —
3. Depozyta procen. łącznie z %	145.645.321, 06
4. Bilety kredytowe w obiegu ...	649 948.942, —
5. „ 50/o banku „ ...	262.180.000, —
6. „ 40 „ „ „ ...	69.307.200, —
7. Rachunki bieżące bez „	22.506.239, 33
8. „ „ procentowe.	10.081.525, 15
9. Rachunki z kantorami	21.973.769, 79
10. „ „ z zakładami kredyt.	37.956.411, 31
11. Inne bierniki	40.965.348, 41
Razem	1.279.112.646, 05

(*) W téj sumie: Monety złotój na r. 53 380.393, 97
 „ srebrnej

BILANS BANKÓW FRANCUSKIEGO I ANGIELSKIEGO,

w d. 7/8 marca.

STAN CZYNNY

	B. francuski. franków	B. angielski. franków
Fundusz metaliczny	467 247369	351.262600
Portfel i zaliczenia na złoto	610.040845	482.632725
Zaliczenia na pap. publ. akcje	66.867500	247.887075
Dług skarbu i inne wart.	157.845037	375.000000
	1.302.000751	1.456.782400

STAN BIERNY

	B. francuski. franków	B. angielski. franków
Bilety w obiegu	881.198925	518.360625
Przekazy z term. kilkod.	5.425727	10.729500
Rachunki bieżące	183.220940	463.957825
Kapitał zakładowy	182.500000	363.825000
Zysk do kapit. doliczony	7.044776	—
Inne bierniki	43.601383	94.909450
	1.302.000751	1.456.782400

SKAZÓWKI I FAKTA BIEŻĄCE.

Seminarjum statystyczne w Jena. Myśl urzędzenia przy biurach statystycznych *seminarijów*, mających na celu uzupełnienie wykształcenia urzędników administracyjnych, rzuconą była jeszcze w r. 1861 przez *B. Hildebrand'a*, dyrektora biura statystycznego i profesora nauk ekonomicznych przy uniwersytecie w *Jena*. Myśl ta wkrótce urzeczywistniona została przez urządzenie *seminarijów statystycznych* w *Berlinie* i *Wiedniu*.

Doświadczenie przekonało o wielkiej użyteczności tych zakładów; skutkiem czego, przy biurze statystycznym dla Zjednoczonych państw *Turyngji*, utworzonym zostało w roku zeszłym trzecie z kolei *seminarium statystyczne* w *Niemczech*, pod kierunkiem dyrektora *Hildebrand'a*.

Instytucja ta ma mieć więcej praktyczną dążność jak dwie starsze jej siostry. Głównem zadaniem uczniów, których z d. 30 października 1865 r. zapisało się 6-ciu

(3 z *Turyngji*, 2 z *Prus* i 1 z *Rosji*), jest samodzielne obrabianie różnych kwestij statystycznych. Obok tego dyrektor miewa w miarę potrzeby odczyty o metodach statystyki. Prace dzielą się na techniczne i czysto-naukowe. Pierwsze, stanowiące podstawę nauki, czerpią materiał w ostatnich obliczeniach ludności, z których *seminarzyści*, uczą się jak z obliczeń miejscowych dochodzi się do dalszych rezultatów i jakie się z tém łączą kombinacje statystyczne. Naukowe prace dzielą się na czysto-statystyczne i statystyczno-ekonomiczne. Pierwsze, o ile się ograniczają na samą *Turyngję*, czerpią materiał z miejscowych akt statystycznych, o ile zaś odnoszą się do całych *Niemiec*, korzystają z publikacji związku celnego. Żądania statystyczno-ekonomiczne mają po większej części na celu rozwiązywanie wątpliwych kwestij ekonomicznych za pomocą statystyki. Wreszcie kurs uzupełnia się układaniem szematów i instrukcji statystycznych.